



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **V. P.**, státní příslušník Ukrajiny
zastoupen advokátkou Mgr. Terezou Smutnou
sídlem Bratranců Veverkových 396, 530 02 Pardubice

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 8. 2018, č.j. MV-119647-5/SO/sen-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal soudu dne 12. 9. 2018 žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 8. 2017, čj. OAM-43120-17/DP-2014. Tímto rozhodnutím správního orgánu I.

stupně byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

2. Správní orgán I. stupně k žádosti žalobce ze dne 11. 11. 2014 platnost povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužil odkazem na ust. § 44a odst. 3 ve spojení s ust. § 35 odst. 3 a dále ve spojení s ust. § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem bylo předchozí odsouzení žadatele za spáchání úmyslného trestného činu. Orgán I. stupně totiž v průběhu řízení o žádosti zjistil, že žadatel byl Okresním soudem v Pardubicích shledán vinným přečinem zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku, a to pravomocným trestním příkazem ze dne 18. 1. 2017, pod čj. 4 T 7/2017-91.

3. Žalobce proti rozhodnutí orgánu prvního stupně podal odvolání, ve kterém namítal, že nebyl náležitě zjištěn skutkový stav věci a že správní orgán nezkoumal otázku nepřiměřenosti důsledku rozhodnutí. Vydání trestního příkazu nespороval, nesouhlasil však s důvody, pro které byl vydán. V trestním řízení se nebránil, neboť se obával, že by matce společných dětí, která podala trestní oznámení, mohl způsobit nebezpečí trestního stíhání z krivého obvinění. Doufá v obnovení manželského soužití. Zmínil rodinné vazby v ČR, nemá se kam vrátit, nezletilé děti žijící na území ČR by ztrátou otce byly nenávratně zasaženy. Zanedbání povinné výživy nepředstavuje vysokou míru společenské nebezpečnosti.

4. Jak shora uvedeno, žalovaný odvolání žalobce zamítl. Odvolací námitky vypořádal v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že správní orgán není oprávněn přezkoumávat rozhodnutí trestních soudů, skutkový stav ohledně trestné činnosti tak byl zjištěn dostatečně. K odvolací námitce nezkoumání přiměřenosti uvedl, že tuto nebylo dle textu zákona třeba posuzovat, poukázal na rozdíl úpravy ustanovení § 37 odst. 1 oproti § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Odkázal na judikaturu správních soudů, včetně NSS.

5. Za takto ustanoveného základu věcí žalobce podává správní žalobu, ve které s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně nesouhlasí, nesouhlasí ani s potvrzujícím rozhodnutím žalovaného. V žalobě, kromě popisu svých rodinných vazeb zejména k nezletilým synům ve věku 7 a 14 let, fakticky opakuje a částečně rozšiřuje své odvolací námitky. Vysvětluje důvody svého jednání a popisuje své vnímání vzniklé situace, což podporuje tvrzením o tom, že se syny pravidelně stýká, hradí výživné a kupuje jim další věci. Bude žádat o zaházení odsouzení. Namítá proto nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. K chybějícímu zkoumání dopadů rozhodnutí poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 7. 2017, čj. 9 Azs 123/2016-36, ve kterém NSS uvádí, že je třeba zkoumat přiměřenost dopadů správního vyhoštění. Rozhodnutím bylo zasaženo do práv žalobce a práv nezletilých synů, nebyl brán zřetel na rodinný a soukromý život. Při jednání soudu žalobce uvedl, že k vyhovění žádosti splnil veškeré podmínky, vyjma bezúhonnosti, avšak ke dni 15. 7. 2019 již nemá záznam v evidenci rejstříku trestů.

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že ji považuje za nedůvodnou. Setrvala na závěru, že odvolací námitky, jež jsou opakovány i v žalobě, byly řádně vypořádány.

Poukázala na judikaturu, která se zabývala vztahem obdobných správních rozhodnutí a ochranou rodinného či soukromého života cizince. Žalobcem uváděný rozsudek NSS není ve věci případný.

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované ve smyslu § 75 odst. 1 s.ř.s. Ve věci bylo nařízeno soudní jednání.

8. Žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], žaloba je přípustná.

9. Předmětem přezkumu v nyní posuzované věci je rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Soud k žalobním tvrzením žalobce konstatuje, že jsou faktickým opakováním odvolacích námitek, se kterými se odvolací správní orgán vypořádal. Soud proto, pokud souhlasí se závěry rozhodnutí správních orgánů, může na tyto odkázat a netřeba poskytovat další dodatečné odůvodnění k již jednou vyvráceným námitkám žalobce. Žalobce argumentačně nad rámec odvolacích námitek poukázal rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2017, čj. 9 Azs 123/2016-36 a tvrdí, že správní orgány měly zkoumat dopady rozhodnutí z pohledu přiměřenosti v oblasti soukromého a rodinného života.

10. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně.*

11. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*

12. Podle § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona *ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.*

13. Jak soud již shora zmínil, žalobní námitky jsou faktickým opakováním námitek odvolacích. Proto bude podstatné vyhodnocení toho, jak se s těmito námitkami vypořádala žalovaná. Soudní přezkum ve správním řízení totiž není dalším přezkumným kolem ve správním řízení, nýbrž je zaměřen především na posouzení toho, zda ve správním řízení byla dodržena garantovaná práva žalobce.

14. K rozsahu přezkumu ve správním soudnictví a tedy i činnosti správních soudů je tedy třeba vyjasnit následující. V rozsudku ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 4037/10 – Fazia Ali v. Spojené království Evropský soud pro lidská práva však uvedl, že pojem „úplný přezkum“ však není vykládán doslova a Soud (zde míněno ESLP) se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke specifčnosti řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a odvolací soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na

přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy tak nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Soud (ESLP) zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva, jakými jsou např. územní plánování, ochrana životního prostředí či regulace lovu (např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. listopadu 1995, § 47). Při posuzování dostatečnosti soudního přezkumu je podle ESLP nutno posoudit

- (i) pravomoci příslušného soudního orgánu,
- (ii) oblast, jíž se rozhodnutí správního orgánu týká, a to zejména z pohledu, zda obsahuje posouzení otázek vyžadujících zvláštní odborné znalosti,
- (iii) míru správního uvážení, kterou v dané věci příslušné správní orgány mají,
- (iv) způsob, jakým bylo rozhodnutí přijato, zejména z pohledu záruk, které měli účastníci správního řízení k dispozici, a
- (v) obsah sporu včetně rozsahu soudní žaloby.

Soud (zde míněno ESLP) pak přezkouvává právní zakotvení soudního přezkumu jako celek, včetně procesních záruk, které účastníci řízení mají k dispozici, a ověřit, zda byly skutkové okolnosti v řízení jako celku náležitě přezkoumány.

15. V daném řízení týkajícím se shora uvedeného žalobce soud v rámci svého přezkumu ověřil, že shora uvedené podmínky pro naplnění spravedlivého správního řízení byly splněny. Žalobce měl dostatek možností se se správním spisem seznámit, účastnit se na řízení, byl s postupem správního orgánu v průběhu řízení seznamován. Účelem soudního přezkumu tak je zaměřit se spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání nových závěrů ve specializované oblasti práva. V soudním řízení je prostor ke skutkovému přezkumu věci toliko v omezeném případě, kdy by správní orgán postupoval v rozporu s oprávněnými zájmy účastníků, např. pokud by krátil nedůvodně jejich procesní práva, aplikoval nesprávně zákonné předpisy, atd. Skutečnost, že správní orgán rozhodne tak, že návrhu žadatele nevyhoví, není výrazem nerespektování práv žalobce.

16. Soud z napadeného rozhodnutí zjistil, že žalovaná se s odvolacími námitkami vypořádala dostatečným a právu odpovídajícím způsobem. Je proto případné, aby soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal. Dále soud uvádí, že žalovaná nad rámec odůvodnění správně poukázala na to, že do nastalé situace se žalobce dostal sám, když nerespektoval soudní rozhodnutí o stanoveném výživném pro své nezletilé syny z roku 2015. Rovněž za podstatné má soud to, že žalobce v základu nesporně je jakkoli skutkový stav, jenž byl podkladem pro neprodloužení platnosti povolení k pobytu. Ostatně, tento stav je nesporně dokládán pravomocným trestním příkazem.

17. Pokud se žalobce později, po svém trestním odsouzení, snaží osvětlit motivy svého jednání, jaksi snížit jeho závažnost či vůbec naznačit, že neměl být trestně stíhán a odsouzen (jeho slovy - nebránil se z toho důvodu, že nechtěl způsobit nebezpečí matce dětí jako oznamovatelce), nemohou být tato tvrzení relevantní. Soud je spíše hodnotí jako ex post účelová a též neprokázaná se snahou zamezit negativním dopadům na pobytovou situaci žalobce. Správní orgány správně poukázaly na to, že jsou pravomocnými rozhodnutími trestních soudů vázány. O správné aplikaci shora citovaného ustanovení §

37 odst. 1, písm. a) zákona o pobytu cizinců svědčí jeho jednoznačný text, který vyžaduje pravomocné odsouzení pro úmyslný trestný čin. To, že jednání žalobce bylo úmyslné, je konstatováno v trestním příkazu, proti kterému žalobce nebrojil, ač mohl. Rovněž tak nadnesenou úvahu žalobce, že jeho obrana v trestním řízení mohla mít negativní důsledek pro matku synů, nemá soud za jakkoli podloženou. Jakékoli další zkoumání trestně kvalifikovaného jednání žalobce není na místě, neboť zákon o pobytu cizinců to ani nepředpokládá se vcelku jasnou a logickou zásadou, že pravomocná rozhodnutí soudů v oblasti trestního soudnictví nebudou předmětem přezkumné činnosti soudů ve správním soudnictví, zde v oblasti cizineckého práva. Čestné prohlášení matky dětí o tom, že žalobce výživné řádně hradí, je bez vlivu na souzenou věc.

18. Zákon o pobytu cizinců rovněž v citovaném § 37 odst. 1 nikterak nerozlišuje trestné činy z pohledu jejich společenské nebezpečnosti (např. trestní sazbu). Soud sice rozumí tvrzení žalobce, že nehrazení výživného svou závažností patrně nebude dosahovat vysoké společenské nebezpečnosti jako jiné o mnoho více závažné trestné činy (činy proti zdraví, životu), nicméně ani tyto úvahy nejsou na místě. Zákon stanoví jasná pravidla a odkazuje na veškeré trestné činy spáchané úmyslně.

19. Není důvodná ani druhá námitka žalobce, týkající se absence odůvodnění možných dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce poukázal na rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2017, čj. 9 Azs 123/2016-36 a tvrdil, že správní orgány měly zkoumat dopady rozhodnutí z pohledu přiměřenosti v oblasti soukromého a rodinného života. Již žalovaný však tuto námitku v odvolacím řízení vyvrátil, byť nemohl výslovně reagovat na shora citovaný rozsudek čj. 9 Azs 123/2016-39, neboť ten žalobce zmínil až v žalobě.

20. Je třeba uvést, že shora uvedené rozhodnutí se týkalo správního vyhoštění, což je kvalitativně odlišná věc od situace žalobce. Proto jsou i žalobcem přebrané úvahy nepoužitelné.

21. Soudu je nicméně znám rozsudek NSS čj. 7 As 21/2008-101 ze dne 18. 12. 2008, který obsahuje následující závěry *„Veřejný zájem na tom, aby se v České republice nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslnou trestnou činnost, má dle § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, přednost před právem cizince, jenž takový trestný čin spáchal, na ochranu jeho rodinného života ve smyslu čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.*

22. *Ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, neposkytují správnímu orgánu možnost správního uvážení.“*

23. Dále NSS v tomtéž rozsudku doplnil: *„Správní orgány mají v určitých případech možnost v rámci své rozhodovací činnosti zohlednit konkrétní okolnosti, specifika a jedinečnost rozhodované věci a na základě těchto svých úvah rozhodnout. Použití správního uvážení lze ale pouze v těch případech, kdy toto oprávnění zákon správním orgánům přiznává, a to pouze způsobem a v mezích stanovených zákonem. Výjimečně však, zejména tehdy, má-li uplatnění*

správního uvážení vést ke zmírnění neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy na fyzickou či právnickou osobu, že by jejich uplatnění bylo v rozporu s principy, na nichž je založen právní řád, může zmocnění ke "zmírňujícímu" správnímu uvážení být obsaženo v zákoně jen implicitně, a tedy vyplývat z povahy a podstaty příslušné právní regulace."

24. Ze shora uvedené citace obsahu rozhodnutí NSS se podává, že se musí jednat o zcela mimořádnou situaci, která však v daném případě nenastala (takto je otázka dodatečného a mimořádného správního uvážení rovněž vysvětlena v rozsudku NSS ze dne 27. 1. 2012 čj. 8 As 34/2011-85). Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí rovněž zdůrazňuje, že daná výjimka může nastoupit toliko v případě, že jde o mimořádné okolnosti dotýkající se principu materiálního právního státu, zejména situace, kdy by aplikace právního předpisu byla v rozporu s principy lidskosti. Později se NSS negativně vymezil stran nutnosti dodatečných úvah správního orgánu v pobytových věcech v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č.j. 6 Azs 163/2015-47, body 21. až 24. odůvodnění. Na toto odůvodnění soud rovněž odkazuje.

25. K situaci žalobce je možno uvést, že se nejedná o zcela mimořádnou a výjimečnou situaci. Podle jeho sdělení a informací obsažených ve správním spise, bylo jeho manželství s matkou nezletilých synů rozvedeno a žalobci byla stanovena povinnost hradit výživné na nezletilé syny. Z uvedeného soud dovozuje, že synové byli svěřeni do primární výchovy matce. Žalobce ani netvrdí častý (každodenní) styk s dětmi, v žalobě uvádí, že se s nimi pravidelně stýká a bere je na výlety. Soud rozumí obecným obavám žalobce, že jeho styk se syny (frekvence a jisté pohodlí) může být při ukončení jeho pobytu v ČR omezen a ztížen. Ze správního rozhodnutí se však nepodává, že budoucí část svého života bude žalobce nucen strávit mimo ČR. Jeho přicestování do ČR a jeho pobyt v ČR za účelem realizace rodinného života nejsou vyloučeny, stejně tak jako cesty jeho potomků do vlasti žalobce, pokud by se tam zdržoval. Nejedná se nepřekonatelné geografické vzdálenosti. Žalobce vzniklou situaci způsobil sám svým chováním. Soudu ani není známo, že by žalobce byl pod hrozbou vyhoštění z ČR. Pobyt jeho bývalé manželky ani dětí v ČR není ohrožen, žalobce může žádat o jinou (novou) formu pobytu v ČR či využít benefitu bezvízového styku. Za výjimečnou situaci zmíněnou v rozhodnutí NSS by soud například považoval nutnou, neodkladnou a čas vyžadující péči o osobu blízkou se zdravotními potížemi. Tak tomu v dané věci žalobce není.

26. Skutečnost, že žalobci byl dne 15. 7. 2019 vydán výpis z rejstříku trestů fyzických osob bez záznamu, není pro rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podstatná, neboť soud při rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Uvedená skutečnost by mohla mít vliv při posouzení nové pobytové žádosti žalobce.

27. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný. Žalované podle obsahu správního spisu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 4. září 2019

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu